

Inleiding

De methode *Nieuwe Start Alfabetisering* is de nieuwe totaal methode alfabetisering van NCB uitgeverij.

Deze methode is uitgebreid met de onderdelen mondelinge woordenschat en spreekvaardigheid (*Spreek een woordje mee!*) die de thema's volgen van de werkboeken. Daarnaast bevat de methode extra lees- en schrijfboeken, waarin naast technisch lezen en schrijven ook functionele lees- en schrijfo opdrachten zijn opgenomen. Deze opdrachten voldoen aan het raamwerk alfabetisering.

Overzicht Nieuwe Start Alfabetisering

Werkboeken gericht op het technisch leren lezen en schrijven		
ALFA A	ALFA B	ALFA C
<ul style="list-style-type: none"> Alfa A deel 1 + e-learning (<i>tas - kar - vis - meel</i>) Alfa A deel 2 + e-learning (<i>kaas - kool - kan</i>) Alfa A deel 3 + e-learning (<i>pak - pet - jas</i>) Alfa A deel 4 + e-learning (<i>rok - sok - riem</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> Alfa B deel 1 + e-learning (<i>rug - oog - been</i>) Alfa B deel 2 + e-learning (<i>nek - kin - haar</i>) Alfa B deel 3 + e-learning (<i>school - bel - les</i>) Alfa B deel 4 + e-learning (<i>boek - uur - week</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> Alfa C deel 1 + e-learning (<i>huis - dak - raam</i>) Alfa C deel 2 + e-learning (<i>bank - stoel - gang</i>) Alfa C deel 3 + e-learning (<i>keuken - schil - zout</i>) Alfa C deel 4 + e-learning (<i>rijst - zeef - ei</i>)
Mondelinge woordenschat en spreekvaardigheid		
Spreek een woordje mee! Basis (voorafgaand aan de alfabetisering)		
<ul style="list-style-type: none"> Docentenhandleiding + kopieerbladen Cursistenboek + e-learning 		
Spreek een woordje mee! A <ul style="list-style-type: none"> Docentenhandleiding + kopieerbladen Cursistenboek + e-learning Thema's 1 Boodschappen 2 Kleding	Spreek een woordje mee! B <ul style="list-style-type: none"> Docentenhandleiding + kopieerbladen Cursistenboek + e-learning Thema's 3 Lichaam en gezondheid 4 School	Spreek een woordje mee! C <ul style="list-style-type: none"> Docentenhandleiding + kopieerbladen Cursistenboek + e-learning Thema's 5 Wonen 6 Koken
Lees- en schrijfboeken (technische en functionele lees- en schrijfo opdrachten)		
Lezen Alfa A Schrijven Alfa A	Lezen Alfa B Schrijven Alfa B	Lezen Alfa C Schrijven Alfa C

Met de e-learning kan online geoefend worden met de woorden en spreekroutines uit de serie *Spreek een woordje mee!*

Vanuit de e-learning kan er extra docentenmateriaal worden gedownload, zoals afbeeldingen om op het digibord of met de beamer te laten zien en kopieerbladen voor extra oefeningen.

INHOUD

Voorwoord	2
Les 1 Ik woon in een rijtjeshuis.....	5
Les 2 Wat een gezellige woonkamer!	11
Les 3 Een nieuwe kamer	17
Les 4 Er zijn veel winkels in de buurt	23
Les 5 Hoe ga je naar school?.....	29
Les 6 Hoe duur woon jij?	35

VOORWOORD

Spreek een woordje mee!

Spreek een woordje mee! voor alfacursisten is geschikt voor beginnende en enigszins gevorderde taalleerders met beperkte kennis van het Nederlands. Daarnaast is het geschikt voor alfacursisten die al enige kennis van het Nederlands hebben, maar die hun mondelinge taalvaardigheid rond het thema wonen nog willen verbeteren.

Inhoud

Voor u ligt het *Spreek een woordje mee! Deel 5*. In dit boek leren cursisten basisvocabulary en basisconversaties rond het thema wonen!

De inhoud van *Spreek een woordje mee! Deel 5* sluit qua thema aan bij *Nieuwe Start Alfabetisering Alfa C, Thema 5* maar u kunt het ook naast andere alfabetiseringsboeken gebruiken.

Differentiatiemogelijkheden

De opdrachten in *Spreek een woordje mee!* kunt u in heterogene groepen met uiteenlopende (alfa)niveaus gebruiken. U kunt differentiëren door bijvoorbeeld andere eisen te stellen aan de spreekuitingen van de verschillende cursisten. Zo kunt u voor een beginnende cursist genoeg nemen met een uiting in woorden. Bij een cursist die al wat verder op weg is, kunt u verwachten dat ze in zinnen antwoorden.

Daarnaast kan een meer ervaren cursist waarschijnlijk al meer woorden en zinnen achter elkaar produceren dan een beginner en heeft de meer ervaren cursist een hoger tempo.

Opzet

Elk deel van *Spreek een woordje mee!* bestaat uit 6 lessen. In iedere les wordt gewerkt aan basisvocabulary en basisconversaties voor veelvoorkomende situaties bij het thema. De cursisten beschikken over een cursistenboek waarin afbeeldingen en werkbladen zijn opgenomen. De docent heeft een docentenhandleiding met een beschrijving van de oefeningen en kopieerbladen.

Thema 5 staat in het teken van wonen.

- **Les 1:** Ik woon in een rijtjeshuis
- **Les 2:** Wat een gezellige woonkamer!
- **Les 3:** Een nieuwe kamer
- **Les 4:** Er zijn veel winkels in de buurt
- **Les 5:** Hoe ga jij naar school?
- **Les 6:** Hoe duur woon jij?

E-learning

Naast de docentenhandleiding en het cursistenboek is er een onlinegedeelte waarop de cursisten kunnen oefenen met onder andere de aangeboden woordenschat.

Flexibele instroom

Elk deel van *Spreek een woordje mee!* bestaat uit zes lessen rond een bepaald thema. Die lessen kunt u in principe los van elkaar doorwerken. Als u te maken hebt met flexibele instroom, dan kan een nieuwe cursist meedoen met de les waar u op dat moment mee bezig bent. In sommige onderwerpen zit wel een opbouw, dus daar kan extra aandacht voor de instromende cursist bij nodig zijn.

Suggesties

Deze oefeningen zijn suggesties voor spreekvaardigheidsoefeningen bij het thema. Natuurlijk kunt u altijd naar eigen inzicht oefeningen weglaten, toevoegen of aanpassen. Houd altijd in de gaten wat uw cursisten nodig hebben.

Aandachtspunten bij het lesgeven aan alfacursisten

Analfabeten en laagopgeleiden hebben andere leerderskenmerken dan andere doelgroepen. Hieronder vindt u een aantal belangrijke aandachtspunten bij het lesgeven aan analfabeten.

- 1. Analfabeten en laagopgeleiden zijn vaak geneigd om zaken letterlijk op te vatten. Het kan zijn dat ze niet direct de link met hun eigen leven leggen als u ze dingen laat aankruisen, bijvoorbeeld waar zij hun boodschappen doen. Het is immers niet 'hun eigen' supermarkt die ze op het plaatje zien.
Het is goed de cursisten gedurende de cursus te blijven trainen in dergelijke 'abstracte' situaties.*
- 2. Bied niet te veel lesstof in een keer aan. Analfabeten zijn gebaat bij hele kleine stapjes. Houd het doel voor ogen en werk daar vervolgens stapsgewijs naartoe. Als u merkt dat bepaalde stappen in het boek voor uw cursisten te groot zijn, bouw dan zelf nog tussenstappen in.*
- 3. Houd instructies kort vanwege het beperkte werkgeheugen van analfabeten. Geef concrete voorbeelden na een instructie. Check of cursisten echt begrepen hebben wat ze moeten doen. Een analfabeet is vaak niet goed in staat tot zelfreflectie en zal 'ja; zeggen als u vraagt of hij of zij iets begrepen heeft.*
- 4. Geef feedback liever niet impliciet omdat de kans bestaat dat de cursist dit niet oppikt. Als een cursist antwoordt in losse woorden, herhaal dan altijd de hele zin.*
- 5. Analfabeten hebben meer baat bij drills dan bij grammaticaoefeningen. Voeg gerust relevante drills toe aan de oefeningen in dit spreekboek.*
- 6. Als u op het bord schrijft, denkt u er dan aan dat u niet aan elkaar schrijft en dat u schrijffletters gebruikt die de cursisten herkennen of gaan leren.*
- 7. Besteed regelmatig aandacht aan schoolse vaardigheden, zoals het opvolgen van instructies en het ordenen van papieren. Doordat de cursisten nooit of nauwelijks naar school zijn geweest in het land van herkomst, kunnen schoolse vaardigheden een struikelblok vormen.*

Verantwoording

Bij het ontwikkelen van de inhoud van deze uitgaven hebben we gebruik gemaakt van de beschrijvingen bij spreken en woordenschat van de leerlijn Alfabetisering van ISK en van het Raamwerk Alfabetisering NT2.

LES 1 IK WOON IN EEN RIJTJESHUIS

Les 1 staat in het teken van veel voorkomende soorten huizen.

Wat leert de cursist in deze les?

- De cursist kan zeggen in wat voor huis hij of zij woont.
- De cursist kan zeggen hoeveel kamers zijn of haar huis heeft.
- De cursist kan zeggen of hij in een dorp of stad woont.

De volgende woorden komen aan de orde:

Woorden
Het rijtjeshuis
De eengezinswoning
De flat
Het appartement
De twee-onder-een-kap
Het vrijstaande huis
De woonboot
De villa
De boerderij
De kamer
De stad
Het dorp
De inwoner

Oefening 1

Doel	De cursist kan de woorden benoemen die hij of zij kent met betrekking tot wonen (voorkennis ophalen)
Benodigheden	Werkblad 1 (Cursistenboek) Afbeldingen bij deze oefening (komen overeen met het werkblad)

Verloop oefening

1. Laat de cursisten het werkblad erbij pakken, en projecteer de afbeeldingen op het digibord. Wijs aan en vraag:
→ *Wat zie je op de afbeeldingen?*
2. Wijs vervolgens het soort huis aan waarin u woont en zeg:
→ *Ik woon in een _____*
→ *Een _____ (herhaal in wat voor woning u woont).*
3. Benoem vervolgens de soorten huizen die in Nederland vaak voorkomen:
→ *Rijthuis/eengezinswoning, twee-onder-een-kap, flat, appartement, vrijstaand huis, boerderij, villa, woonboot.*
4. Het zijn lange woorden om uit te spreken voor de cursisten, dus laat ze de woorden een paar keer herhalen. Wijs tijdens het uitspreken/benoemen de betreffende afbeelding aan.
5. Noem nu in willekeurige volgorde een type woning op en laat de cursisten op het werkblad aanwijzen.

Oefening 2	
Doel	De cursist kan zeggen in wat voor woning hij of zij woont.
Benodigheden	Werkblad 1 (Cursistenboek)

Verloop oefening:

1. Laat de cursisten nogmaals werkblad 1 erbij pakken.
2. Wijs aan en zeg nogmaals:
→ *Ik woon in een _____? In wat voor huis woon jij? (Of: en jij?)*
3. Laat de cursisten door middel van een kettingvraag aan elkaar vragen. De sterkere cursisten kunnen proberen de hele vraag te stellen. In wat voor huis woon jij? De andere cursisten kunnen volstaan met 'En jij?'.

Oefening 3	
Doel	De cursist kan zeggen hoeveel kamers zijn of haar huis heeft.
Benodigheden	Werkblad 2 (Cursistenboek)

Werkblad cursisten:

Verloop oefening:

1. Laat de cursisten het werkblad erbij pakken en vraag wat de cursisten op de foto zien. Waarschijnlijk zeggen de cursisten huis. (wellicht dat een sterkere cursist 'vrijstaand huis' zegt)
2. Tel het aantal kamers:
→ *Het huis heeft 5 kamers.*
3. Zeg daarna:
→ *Mijn huis heeft x kamers. Hoeveel kamers heeft jouw huis?*
4. Laat de cursisten vervolgens door middel van een kettingvraag aan elkaar vragen.

Oefening 4	
Doel	De cursist leert het verschil tussen een stad en een dorp.
Benodigheden	Werkblad 3 (Cursistenboek)

Verloop oefening:

1. Laat het werkblad erbij pakken met de afbeeldingen van Rotterdam, Utrecht en de dorpen. Uiteraard staat het u vrij andere afbeeldingen te zoeken die beter bij uw regio passen. Die kunt u dan op het digibord of op een andere manier laten zien. Het gaat erom dat de cursisten bij deze oefening leren zeggen of ze in een dorp of in een stad wonen.

Werkblad cursisten:

2. Wijs de afbeeldingen van de steden aan en zeg:

- *Dit is Rotterdam. In Rotterdam wonen veel mensen. In Rotterdam zijn veel huizen.*
- *Rotterdam is een stad.*
- *Dit is Utrecht. In Utrecht wonen veel mensen. In Utrecht zijn veel huizen. Utrecht is een stad.*
- *Zeg maar: stad.*

3. Wijs nu de afbeeldingen van de dorpen aan en zeg:

- *Hier wonen niet veel mensen. Hier zijn weinig huizen.*
- *Dit is een dorp.*
- *Een dorp is vaak klein.*
- *Zeg maar: dorp.*

4. Vertel nu over uzelf:

- *Ik woon in een _____. En jij?*

5. Laat de cursisten door middel van een kettingvraag aan elkaar vragen.

Oefening 5	
Doel	De cursist kan zeggen uit welk land hij of zij komt. De cursist kan zeggen of hij of zij uit een dorp of een stad komt.
Benodigheden	Geen

Verloop oefening:

1. De cursisten hebben waarschijnlijk al geleerd om te zeggen uit welk land ze afkomstig zijn. Het is goed om dit bij het thema Wonen nog een keer te herhalen, in de context van 'stad of dorp'.
2. Stel vragen over het land van herkomst.
  - *Uit welk land kom je?*
  - *Kom je uit een dorp of stad in _____?*
3. Geef eerst een goed voorbeeld.
  - *X komt uit _____*
  - *X komt uit een _____*
4. Vraag dan:
  - *Wie komt uit een stad in zijn of haar land? Steek je hand omhoog.*
5. Vraag daarna:
  - *Wie komt uit een dorp in zijn of haar land? Ga staan.*
6. Vraag nu aan een cursist:
  - *Uit welk land kom jij? Kom je uit een dorp of stad in _____?*
7. Zorg dat alle cursisten aan het woord komen.

Oefening 6	
Doel	De cursist kan de woorden in de zin tellen De cursist kan de zin nazeggen.
Benodigdheden	Geen

Verloop oefening:

1. Lees de eerste zin duidelijk voor.
2. Tel de woorden terwijl u meetelt op uw vingers. Laat de cursisten meetellen.
3. Lees de zin nog een keer en laat de cursisten de zin samen met u herhalen.
4. Laat de cursisten de zin als klas -zonder u – herhalen.
5. Zeg de zin nog een keer in een sneller tempo.
6. Laat de cursisten de zin nog een keer zeggen.
7. Spreek steeds sneller en kijk hoe snel de cursisten kunnen.
8. Doe hetzelfde met de volgende zinnen.

Zinnen
In wat voor huis woon jij?
Ik woon in een flat.
Hoeveel kamers heeft jouw huis?
Mijn huis heeft vier kamers.
Woon je in een dorp of stad?
Ik woon in een stad.
En jij?
Ik woon in een rijtjeshuis.
Mijn huis heeft 5 kamers.
Ik woon in een dorp.

Oefening 7	
Doel	De cursist kan over zijn woonplaats en woning vertellen in een dialoog.
Benodigdheden	Rollenspel

Verloop oefening:

1. Kies een (sterke) cursist uit om het onderstaande rollenspel mee uit te voeren. Als u een klassenassistent hebt, dan kunt u het rollenspel met de assistent voordoen.
2. Lees deze dialoog voor:

<i>Hoi _____, waar woon jij?</i>	
	<i>Ik woon in _____</i>
<i>Is dat een stad of een dorp?</i>	
	<i>Dat is een _____</i>
<i>In wat voor huis woon jij?</i>	
	<i>Ik woon in een _____</i>
<i>Hoeveel kamers heeft jouw huis?</i>	
	<i>Mijn huis heeft _____ kamers</i>

3. Wissel nu van rol.
4. Laat nu de cursisten oefenen met het rollenspel. Schat hiervoor goed in wat uw cursisten (zelfstandig) aankunnen en hoe u het oefenen kunt aanpakken.

